

micikkeit a főváros élelmiszerüzeméből szerzi be, egészen mindegy tehát, ha a tisztviselő kényelmi szempontból innen, vagy amonnan vásárol. Teljes joggal illeti meg a közegészségi ügyosztály vezetőit, a kórház összes alkalmazottait, hogy a kórházból vásároljon.

Igy történt, hogy a tanács augusztus elsején tartott ülésében teljes egészében főtartotta előbbi határozatát.

Ez azt jelenti, hogy minden erőszakosság és hipokritaság nagy bosszúságára, ha Márkus Jenő dr., az ügyosztály új vezetője hazajön nyári szabadságáról, — ha úgy tetszik neki megteheti, mert joga van hozzá — fölveheti a telefonkagylót és így szólhat:

— Hallo, itt Márkus.

— Itt Zita-kórház, konyha. Parancsol a tanácsnok ur?

— Kérem, küldjenek egy rántott csirkét.

A nyájas olvasó pedig méltán kérdezheti:

— Mit vétett hát akkor Buzay Károly?

Még egyet. Megvádolták Buzayt azzal is, hogy nem fizette ki a számláját, azaz hogy keveset számláztak neki.

Nézzük csak, hogy áll ez az eset?

Az éléskamrában följegyezték egy cédulára, hogy Buzay tanácsnok elvitetett — mondjuk — két kiló borjühust. Ezt a cédulát át kellett vinni oda, ahol a könyveket vezetik, ahol beírják Buzay tanácsnok számlájára, hogy: két kg. borjűhus x korona.

Csodálatosképpen ezeket a cédulákat kiállították, de a számla vezetője nem kapta meg. Ut közben szörin-szállón elveszték. Valaki ellopta. Ezért nem volt teljes a tanácsnok számlája és ezért csodálkozott ő maga is rajta, hogy milyen keveset kellett fizetnie.

De kinek volt szüksége ezeknek eltüntetésére? Buzaynak? Nem. Buzay ilyesmit sohasem csinált, vagy csináltatott. Hát kinek? Nyilván annak ugy-e, aki számon akarta tartani, mit mindent vitetett Buzay a kórházból.

Ugy, de hát akkor kinek van joga azzal vádolni Buzayt, hogy kevesebbet fizetett, mint amennyit fogyasztott? A városházán igen jól tudják, hol vannak azok a bünös cédulák. De miért nem keresik?

Buzay is tudja. Neki mondták is a kollégái, tegyen büntető feljelentést ismeretlen tettes ellen. Nem tett. Buzay nem veszekszik, Buzay csöndben, nyugodtan akar élni és várja, míg rehabilitációja elérkezik...

Ál-békegalambok a városházán

Beosztották szolgálatra a hadifogoly tanítókat.

A fővárosi tantestületekben a napokban szenzációs hír terjedt el. Ahány iskola van, mindenhol meglepetve és boldogan csapták össze a tanár urak a tanyerüket és lelkenedezve rohantak el stamm-asztalukhoz, ahol mint legbeavatottabbak hirdették a népnek:

— Itt a béke! Örüljete!

Persze a kérdézködéseknek se vége, se hossza nem volt. A derék tanáriak azonban titokzatos, diplomata ábrázatokkal ülték a helyükön.

— Mi biztosan tudjuk — mondták — a főváros hivatalosan közölte velünk.

— Nagyszerű, nagyszerű! — örvendett a társaság és órák alatt megsaporodtak a béke hírek Budapesten, úgy mint mikor fiatalok és öregek, szőkék és barnák arról beszéltek, hogy Bárczy félmillió fehér lobogót, békezászlót rendelt.

Érdemes volt utánajárni a dolognak, hogy vajon, mi is történt hát tulajdonképpen?

Ime az eset:

A közoktatási ügyosztály most adta ki az új iskolaévre a tanítók beosztását. És a beosztásban örvendetes meglepetésként ott látták a tanító urak azokat a kedves kollégákat, akik már hosszú hónapok óta orosz, szerb, vagy olasz fogságban selymölöttek. Hazajönnek hát a derék, jó fiúk — gondolták. Milyen öröm — csóválták a fejüket és tulajdonképpen amiatt lelkenedeztek, hogy nem lesz több sorozás, olcsóbb lesz a marhahús, a kalarábé, meg a gallér.

Az öröm azonban korai volt. A közoktatási ügyosztály ugyanis két beosztást csinált. Az egyiket — különösképpen elsőnek azt, — amelyik arra az esetre vonatkozik, ha béke lesz és mindnyájan hazajön-

nek... A másikat arra a valószínűbb eshetőségre, ha a háború tovább folyik. Ebben már nincsenek benne a derék szibériai magyar foglyok. Ezt a komolyabbik beosztást azonban még nem kapták meg az iskola-igazgatók. Hadd reménykedjenek, hadd örvendezzenek, hadd siikkézzenek szegények egy kicsit a béke napfényében. A tanítókat azonban nem lehet becsapni. Ők keserűen mondják:

— Mennykő sok papírosa van a fővárosnak, hogy ilyen vicceket csinál velünk!...

Intézkedések a tejellátás javítására.

A Központi Tejcarnok községeitése.

Szeptember elsejétől kezdődőleg tehát városi tejet iszunk és minden reményünk az, hogy többet és jobbat, mint eddig. A Budapesti Központi Tejcarnok Szövetkezetnek részvénytársasággá való alakulásában és a részvények háromnegyedrészenek a főváros kezébe való vándorlásában mi nem pusztán azt látjuk, hogy egyvel megszorodott a főváros háziüzemének száma, hanem azt, hogy a főváros megfogta a tejkérdés Achilles-sarkát és megtalálta az utat, amelyen eljuthat Budapest tejellátásának monopolizálásához. A módjai megvannak hozzá. Nemcsak az árak szabályozásának kulcsa van a kezében, de, miután kisebb haszonnal akar dolgozni, mint egy magánvállalkozás, módjában van a gazdáknak jobb árakat fizetni, ezáltal bővebb tejtermelésre serkenteni őket, a közönséget pedig jobb, tisztább és egészségesebb tejjel ellátni. Nem kellenek erőszakos eszközök ahhoz, hogy a főváros magához ragadja Budapest egész tejellátását. Elegendők a föntemlitett erkölcsi eszközök, amelyekkel egyetlen konkurrens sem tudná fölvenni a versenyt.

A jövő alakulásának ez a tulajdonképeni perspektívája. A főváros szerencsés kézzel ragadta meg azt a tengelyt, amely körül a jövő fejlődés forogni fog. A tengelyt pedig szintén jó kézre bízta. A városi tejüzem vezérigazgatója az a Gerlei Lajos lesz, aki sokkal szerényebb eszközökkel, a városi és kormány-presztizs segédme nélkül is domináló szerepre tudta juttatni a Központi Tejcarnokot. Most új eszközeivel, mindent felülmúló szaktudásával és vezetőerejével a fővárost fogja szolgálani és tökéletesen eléri azokat a kimondott és sejtett célokat, amelyek az új alakulásnak megadják a létjogot.

Hogy a fővárost mi kényszerítette erre a lépésre, mindnyájan nagyon jól tudjuk. Láttuk a tejlegyrendszert borzalma, láttuk a tejesbolt előtt tolongó és verekedő asszonyok tömegét. Módot kellett teremteni a tejfelhozatal növelésére, amely tekintetben a fővárosnak a földmívelésügyi kormány segédelmével mindenestre előnyei vannak. De ismerjük a budapesti tej minőségét is. A tejhamisítás ellen évtizedek óta szélmalomharcot vívott a főváros. Eszköze, de erélye sem volt hozzá, hogy gyökerestül kiirhatta volna a panaszolást, amely itt-ott nemcsak vizet, de káros, veszedelmes anyagokat is kevert a tejbe, amelynek a budapesti kisgyermekeket kellett volna fölnevelnie. Ezek a vádak nem illeltek a nagyobb magánvállalatokat, de ezek mégsem tudták a maguk becsületes tejkezelésükkel megőlni a veszedelemre fajuló tejhamisítást. A városi tejkezelésnek módjában lesz idők során, hogy úgy mondjuk, saját tejiükbe fojtani a tejhamisítót. Ez az egyetlen mód, hogy Budapestet megszabadítsuk ettől a veszedelemtől, amelyet az utóbbi időben divathajótt büntető eljárások, börtönbüntetések sem tudtak kiirtani.

Az új alakulás iránt való vonzalomra viszont a Központi Tejcarnoknak is meg voltak a maga okai. A főváros tejellátása olyan feladatokat rótt a szövetkezet vállaira, amelyeket az többé nem volt képes kielégíteni. A terjeszkedésben nem volt elegendő központi telepe, sem annak berendezése, sem anyagi eszközei. Ha a tejből imitt-amott feleslegük volt, nem voltak berendezéseik annak földolgozására. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy a szövetkezet tagjai — éppen a szövetkezeti forma tágiható volta miatt — nem érezték magukat valami tulságosan leköötötteknek. Különösebb anyagi felelősségük nem volt, tehát a háborús konjunkturákat másként használták ki. Egyrészt másfelé szállították a tejet, másrészt az állattarak horribilis emelkedése arra csábította őket, hogy állatjaikat pénzre tegyék. Ilyen körülmények között történetesen meg, hogy a háború előtti napi 85,000 liter tej helyett, csak 23,000 litert kapott a tejcarnok. Össze is kellett volna omlania

az egész vállalatnak, ha gondos kézzel előre jól meg nem alapozták volna.

*

Mindezeket segíteni most az új formának könnyen módjában áll. Lehetséges lesz a termelő gazda és a fogyasztó között, az illetéktelen hasznot élvező közvetítő kereskedelem kizárásával, megfelelő kapcsolatot létesíteni. A két érdekelt most összhangba lehet hozni. De fontosak az új tervek, amelyek az alakulás mögött állnak. Igen közelfekvőnek kell lennie annak a pontnak, amikor a vállalat föl fogja emelni alaptőkéjét. A mostani alaptőke ugyanis új berendezésekre elégtelen. Ez tulajdonképpen csak az új formára való áttérésre szükséges. A szövetkezetnek ugyanis 2,570,966 korona ingó és ingatlan vagyona volt, amelyből levonva a szintén átvállalt 1,290,366 korona terhet, tiszta vagyontértékként 1,280,600 korona maradt. A két milliós alaptőke maradékaiból nagy beruházásokat eszközölni nem lehet és így természetesen kell elkövetnie az alaptőkeemelésnek. Ebből kell majd fölépíteni a nagy, új központi telepet, amely terjedelmével és modern berendezésével alkalmas lesz arra, hogy a tej kezelése és a közönséghez való juttatása gazdaságosabb legyen, valamint hogy a tejfőlésegből exportképes termékek (sajt, vaj, tejpor, kondenzált tej, tejcukor, casein) legyenek készíthetők.

*

Az új részvénytársaság különben átveszi a szövetkezet egész személyzetét és nyugdíjintézetét. Az igazgatóság tagjai lettek: Serbán János min. tanácsos (a földmívelési minisztérium részéről), Bódy Tivadar dr. és Déry Ferenc dr. alpolgármesterek, Melly Béla dr. árvaszerkesztő elnök, Folksházy Lajos tanácsnok, Demkó Dezső vásárpénztári vezérigazgató és Gerlei Lajos, az új részvénytársaság vezérigazgatója (a főváros részéről), Teleki Tibor gróf, Györgyey Illés és dr. Hirsch Albert a volt szövetkezet és Rubinek Gyula igazgató, az Omge részéről.

A felügyelő bizottság tagjai lettek: Szabó Imre dr. főügyész, Szankovich Szilárd főjegyző, Ács Ferenc főszámvető, maglódi Wodianer János földbirtokos és Tóth László miniszteri tanácsos.

Százezres disztések.

A Gellért-fürdő építkezése.

A Gellért-fürdőt, amelynek építését oly lelkes szeretettel és buzgalommal intézte Márkus Jenő dr. tanácsnok, pénteken délelőtt innepélyesen átvette az új gazda, Berczel Jenő, dr. tanácsnok. Az alkalmat felhasználta Bárczy István dr. polgármester és ő is jelen volt az aktusnál. Benedek Dezső műépítész, bizottsági tag volt a kalauz. Benedek tudvalevőleg, a polgármester felkérésére magára vállalta azt a nehéz szerepet, hogy a lehetőséghez képest siettetni az építkezés befejezését, vezeti az egész munkát, főképpen pedig ellenőrzést gyakorol abban az irányban, hogy az építkezés költségei ne emelkedjenek még magasabbra.

A Gellért-fürdő munkái a háború miatt egy időre szüneteltek, most azonban ismét teljes erővel folyik a munka. A szünetelésnek az volt a főoka, hogy hiányzott a belső berendezéshez szükséges acél- és rézanyag; a polgármester személyesen járt közben a közös hadügyminisztériumban és a főváros nagynehezen megkapta a kívánt nyersanyagot. Most a disztési munkálatoknál tartanak és ezen a ponton állandó a nézeteltérés az építésszek és Benedek Dezső között. Az építésszek természetesen mennél diszesebbre, szebbre, pompásabbra tervezik a fürdőt, Benedeknek viszont éppen az a tiszte, hogy mérsékelje a kiadásokat, lefaragja a luxuriózus költségeket. Éppen az elmúlt héten történt, hogy egy ilyen disztési munka miatt, amelyről 100,000 koronáról volt szó, a polgármester döntését kellett provokálni.

A fürdő egyébként februárban feltétlenül elkészül és üzembe helyeztetik. Legjobb ideje is ennek, mert a 10 és fél millióra dagadt építési és berendezési költségeknek rengeteg az interkaláris kamatvesztése.

Siófok

legjobb pihenő Budapesttől két órányira
Pompás strandfürdő.
Kitűnő ellátás szobával 22-25 kor.
Fürdőigazgatóság